

การศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของตนเอง ผู้ดำเนินงาน และนักศึกษา

นางสุจิตรา จันทรวินาส

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-161-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I14049490

A STUDY OF DESIRABLE COMPETENCIES OF
THE GROUP ORGANIZING TEACHERS OF GENERAL
NON-FORMAL EDUCATION AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION
LEVEL AS PERCEIVED BY THEMSELVES, IMPLEMENTATORS AND LEARNERS

MRS. SUCHITRA CHANTARAVIPAS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Non-Formal Education
Graduate school
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-161-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มการศึกษานอก
โรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของตนเอง
ผู้ดำเนินงานและนักศึกษา
โดย นางสุจิตรา จันทรวिकास
ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล
ดร.สมคิด พรมจัญ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Signature]
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature].....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล)
[Signature].....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล)
[Signature].....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สมคิด พรมจัญ)
[Signature].....กรรมการ
(อาจารย์อรพินท์ สวัสดิพันธ์)
[Signature].....กรรมการ
(อาจารย์อุคม เขยแก้ว)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ลลิตรา จันทร์วิภาส : การศึกษาลักษณะภาพที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มการเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของตนเอง ผู้ดำเนินงาน และนักศึกษา (A STUDY OF DESIRABLE COMPETENCIES OF THE GROUP ORGANIZING TEACHERS OF GENERAL NON-FORMAL EDUCATION AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL AS PERCEIVES BY THEMSELVES, IMPLEMENTATORS AND LEARNERS) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.รัตนา ชุ่มไพศาล, ดร.ลุ่มคิด พรหมจรรย์, 138 หน้า . ISBN 974-584-161-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะภาพและเปรียบเทียบลักษณะภาพที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มการเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม ด้านการประเมินผล ตามการรับรู้ของผู้ดำเนินงาน ครูประจำกลุ่มและนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดำเนินงาน ครูประจำกลุ่มและนักศึกษา จำนวน 436 คน เขตภาคกลาง ในภาคเรียนที่ 1/36 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนและทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้ดำเนินงานและครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับลักษณะภาพที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มการเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม ด้านการประเมินผล อยู่ในเกณฑ์มาก สำหรับนักศึกษามีความคิดเห็น ด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม ด้านการประเมินผล อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

2. ผู้ดำเนินงาน ครูประจำกลุ่มและนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะภาพครูประจำกลุ่มการเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C442593 : MAJOR NON-FORMAL EDUCATION
KEY WORD: DESIRABLE COMPETENCIES/GROUP ORGANIZING TEACHERS/
GENERAL NON-FORMAL EDUCATION/THE LOWER SECONDARY
EDUCATION LEVEL

SUCHITRA CHANTARAVIPAS : A STUDY OF DESIRABLE COMPETENCIES OF THE
GROUP ORGANIZING TEACHERS OF GENERAL NON-FORMAL EDUCATION AT THE
LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL AS PERCEIVES BY THEMSELVES,
IMPLEMENTATORS AND LEARNERS). THESIS ADVISOR : PROF.DR.RATTANA
POOMPAISAL , DR.SOMKID PROMJOUY, 138 pp. ISBN 974-584-161-7

The purpose of this research was to study competencies and compare
the desirable competencies of the group organizing teachers of General
Non-Formal education by Long Distance Study Method at the lower secondary
education level in counselling and problem solving, public relations,
community relations, group administration and group process, assessment as
perceived by implementators, group organizing teachers and learners, Sample
was implementators, group organizing teachers and learners, 436 in the region,
in their semester 1/1993. Data were analyzed by means of percentage, means,
standard deviations, and one way analysis of variance. The differences of
opinions between various groups were tested by Scheffes' method. The following
conclusions were based on the findings of this study :

1. The opinions of the implementators and the group organizing
teachers concerning the desirable competencies of the group organizing
teachers of General Non-Formal Education by Long Distance Study Method in
Counselling and problem-solving, public relations, community relation, group
administration and group process, and assessment were in a high level.
Whereas the opinions of the learners in counselling and problem-solving,
community relations, group administration and group process, and assessment
were in a high level, except for public relations which is in moderate.

2. There were significant differences of opinions of implementators,
group organizing teachers and learners regarding the desirable competencies of
the group organizing teachers of general Non-Formal Education in counselling
and problem-solving, public relations group administration and group process
at .01 level of significance.

ภาควิชา..... การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา..... การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต..... กฤษ ใจ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... สม นันทนา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถของ ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล และ ดร.สมคิด พรหมจ้อย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณนายวีระ จานงค์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด และนางสาววาสนา โกสีย์วัฒนา ที่ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดด้วยดีตลอดมาพร้อมทั้งขอขอบคุณเพื่อนรุ่น 11 ภาควิชาการศึกษาโรงเรียน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ทำให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณคณะอาจารย์ ที่เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามและให้คำแนะนำจนทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณะอาจารย์ที่เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และ คุณพ่อสนิท และคุณแม่พิศวง บั้นพิพัฒน์ ที่ให้ความรู้เบื้องต้นและสนับสนุนการศึกษามาโดยตลอด จึงทำให้ผู้วิจัยศึกษามาถึงระดับนี้ และทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จด้วยดี และขอขอบคุณพี่น้องทุกคนที่ทำให้กำลังใจช่วยเหลือการทำงานวิจัยด้วยความเต็มใจและที่สำคัญที่สุดที่จะขาดเสียมิได้คือ นายอารมย์ จันทรวิภาส สามีของผู้วิจัย ผู้ให้ทั้งกำลังใจ ทรัพย์และกำลังใจช่วยเหลืองานวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จดังวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

สุจิตรา จันทรวิภาส

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญแผนภูมิและตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ	9
ความเป็นมาของการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	10
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	15
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล	22
สมรรถภาพของครูประจำกลุ่ม	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
การกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย	44
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	87
รายการอ้างอิง	115
ภาคผนวก	120
ประวัติผู้วิจัย	138

สารบัญแผนภูมิและตาราง

			หน้า
แผนภูมิที่			
1	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการ เรียนทางไกล	24	24
2	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการ ำซื้อการ เรียนทางไกล	25	25
3	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการ เลือกและจำนวนกลุ่มตัวอย่างครูประจำกลุ่ม	46	46
4	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการ เลือกและจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา	47	47
 ตารางที่			
1	ตารางเปรียบเทียบวิธีเรียนทั้ง 3 วิธี (ชั้นเรียน ทางไกล ตนเอง)...	13	13
2	โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น	18	18
3	เปรียบเทียบจำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่ ด้านการศึกษาสายสามัญหลักสูตรใหม่ ระหว่างปีงบประมาณ 2531 - 2534	43	43
4	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร ครูประจำกลุ่มและนักศึกษา	48	48
5	แสดงจำนวนและร้อยละ เกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ดำเนินงาน .	57	57
6	แสดงจำนวนและร้อยละ เกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของครูประจำกลุ่ม	60	60
7	แสดงจำนวนและร้อยละ เกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษา	62	62
8	ค่าเฉลี่ยส่วน เบียง เบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพ ที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มตามการรับรู้ของผู้ดำเนินงาน ครูประจำ กลุ่มและนักศึกษา	64	64

สารบัญแผนภูมิและตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครู ประจำกลุ่ม ด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา..... 66
10	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูประจำ กลุ่ม ด้านการประชาสัมพันธ์..... 69
11	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูประจำ กลุ่ม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 72
12	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูประจำ กลุ่มและกระบวนการกลุ่ม 75
13	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูประจำ กลุ่มด้านการประเมินผล..... 77
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพ ที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา..... 79
15	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครู ประจำกลุ่ม ด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหาระหว่างผู้ดำเนินงาน ครูประจำ กลุ่มและนักศึกษา..... 80
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึง ประสงค์ของครูประจำกลุ่มด้านการประชาสัมพันธ์..... 81
17	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครู ประจำกลุ่ม ด้านการประชาสัมพันธ์..... 82
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพ ที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มด้านความสัมพันธ์กับชุมชน..... 83
19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึง ประสงค์ของครูประจำกลุ่มด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม..... 84

สารบัญแผนภูมิและตาราง (ต่อ)

หน้า

20	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ครูประจำ กลุ่มด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม.....	35
21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึง ประสงค์ของครูประจำกลุ่มด้านการประเมินผล.....	36